

INTERNATIONALE CATALOGUS VAN WETENSCHAPPELIJKE LITERATUUR.

Van dezen Catalogus is het eerste deel van de afdeeling Plantkunde onlangs verschenen. Dit deel omvat de titels van de verhandelingen die in dat vak gedurende het jaar 1901 zijn uitgekomen. Het is verdeeld in een algemeen gedeelte, blz. 1—42, één catalogus gerangschikt naar de auteurs-namen, blz. 43—126, en één geordend naar de onderwerpen, blz. 127—366. In dit laatste kan men met een oogopslag bijeenvinden, wat in elk onderdeel der plantkundige wetenschap in het genoemde jaar behandeld is. De onderwerpen zijn volgens een cijferstelsel, loopende van 0000 tot 9999 genummerd, doch op verre na niet alle nummers van die reeks zijn reeds aan bepaalde onderwerpen toegewezen. De filosofie wordt volgens dat systeem als 0000 bestempeld, enz.

Het genoemde eerste deel, in klein 8° nagenoeg 400 blz. omvattend, kost 21 shilling, of f 12.60. Trouwens de geheele uitgave, die aan 17 wetenschappen elk één zoodanig deel zal wijden, kost jaarlijks £ 18 dus meer dan f 200, een prijs, dien zeker voor een lijst van titels zonder referaten de meeste particulieren niet zullen kunnen betalen. Maar het is duidelijk, dat het toevoegen van referaten den omvang van het werk buiten alle grenzen vergroot zou hebben. Om in dit groote financieele bezwaar tegemoet te komen is de uitgave eene internationale, die op kosten van de regeeringen van nagenoeg alle beschaafde landen geschiedt. Elke regeering beschikt over een aantal exemplaren en zoo zal men in ons vaderland den geheelen Catalogus kunnen raadplegen in de Bibliotheken der Rijks-Universiteiten, der Kon. Academie van Wetenschappen en van enkele andere instellingen.

De uitgave geschiedt te Londen en wel door de *Royal Society*, en begint met het jaar 1901. De redactie is opgedragen aan een internationaal comité waarin 20 landen vertegenwoordigd zijn. Voor ons land heeft daarin zitting prof. D. J. KORREWEG te Amsterdam. Hieruit is een zevental leden als uitvoerend comité gekozen, terwijl voor de verschillende wetenschappen wederom verschillende geleerden met de redactie zijn belast.

De 17 wetenschappen, voor elk van welke jaarlijks een Catalogus zal worden uitgegeven, zijn de volgende:

- A, Mathesis.
- B, Mechanica.
- C, Physica.
- D, Chemie.
- E, Astronomie.
- F, Meteorologie (met de leer van het aard-magnetisme).
- G, Mineralogie (met Petrologie en Crystallographie).
- H, Geologie.
- J, Geographie (mathematische en physische).
- K, Palaeontologie.
- L, Algemeene Biologie.
- M, Botanica.
- N, Zoölogie.
- O, Menschelijke Anatomie.
- P, Physische Anthropologie.
- Q, Physiologie (in ruimen zin).
- R, Bacteriologie.

De Catalogus wordt in het Engelsch uitgegeven en erkent bovendien als wetenschappelijke talen slechts het Latijn, het Fransch, het Duitsch en het Italiaansch. Titels in andere talen worden in Engelsche vertaling gegeven, ten minste in den Subject-Catalogue. In den Author's-Catalogue vindt men dezelfde titels als in het oorspronkelijke.

Het eerste, algemeen gedeelte of de inleiding bevat de geschiedenis van het tot stand komen van dit reuzenwerk en de noodige aanwijzingen omtrent het gebruik, deze laatste in vier talen. De Catalogus werkt natuurlijk met een uitgebreid systeem van verkortingen en de kennis daarvan is voor een spoedige oriëntteering onmisbaar. Een overzicht van de vakken, waarin de plantkunde verdeeld is, wordt in die vier talen in elk systematisch en alphabetisch gegeven. Daaraan sluit zich een geographisch-topographische classificatie, die dezelfde is als voor de geologie en de zoölogie, maar bij belangrijke deelen van elk dezer vakken moet geraadpleegd kunnen worden. Eveneens in vier talen gegeven omvat deze een vijftiental bladzijden.

Het maken van den Subject-Catalogue stuit op eigenaardige bezwaren. Het is natuurlijk ondoenlijk dat iemand alles zou lezen wat in één jaar in één wetenschap verschijnt. Maar ook om voor elke verhandeling zooveel te overzien, dat men bepalen kan tot welk der

ruim 150 genummerde onderdeelen zij behoort, wordt veel tijd vereischt. Ook beheerschen weinigen tegenwoordig een geheele wetenschap zóó, dat zij van elk onderdeel zonder bezwaar de beslissing omtrent de plaats in den index, het indexen zooals men het noemt, zouden durven op zich nemen. Aan de andere zijde is dit voor de schrijvers zelve veel gemakkelijker, vooral voor hen, die van dezen catalogus zelf veel gebruik zullen maken. Daarom wordt door de redactie aan alle tijdschriften het verzoek gericht om, zoo mogelijk, dit indexen zelf op zich te nemen of aan de schrijvers op te dragen, en vandaar dat men thans reeds in vele tijdschriften de titels der verhandelingen vergezeld ziet gaan van viercijferige nummers, die de plaats in dezen index aan moeten wijzen. Geschiedt dit eenmaal algemeen, dan wordt het classificeeren een mechanisch werk, dat veel minder tijd en kennis vereischt. Eerst dan zal men aan den Catalogus de groote uitbreiding kunnen geven, die noodig is om hem werkelijk zoo compleet mogelijk te doen zijn.

Want het aantal tijdschriften, dat geëxcerpeerd is, bedraagt, voor dit deel der Plantkunde, dus zonder de algemeene Biologie (zie L, boven), omstreeks tweehonderd.

D. V.

Sedert het bovenstaande geschreven werd zijn nog twee deelen van den internationalen catalogus verschenen, nl. Afdeeling C, Physica 1^e gedeelte, en Afdeeling Q, Physiologie 1^e gedeelte. Beide zijn in hetzelfde formaat en ongeveer van gelijken omvang als het boven besproken deel. Beide behandelen de literatuur van het jaar 1901, beide geven daarvan nog slechts een gedeelte, tengevolge van de moeilijkheden, die uit den aard der zaak bij de redactie van den eersten jaargang gerezen zijn. Het voornemen is dan ook deze splitsing in volgende jaren niet weder te herhalen.
